

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 834/2485

นางชิต คะเชษะนันท์ หรือเปี่ยมสุวรรณโดยส่วนตัวและผู้แทนโดยชอบธรรมเด็กชายชินน, เด็กชายโทนี, เด็กหญิงแฟนนิ บุตรโจทก์ นายวอลเทอร์ เกิดเจ้าเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 20, พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 38, พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 8, . ป.พ.พ. มาตรา 1720, . ป.พ.พ. มาตรา 1748, . ป.พ.พ. มาตรา 1754

ย่อ / หลักกฎหมาย

คนบังคับเดนมาร์กแต่งงานกับหญิงไทย ตามกฎหมายไทยย่อมเป็นสามีภริยากันโดยถูกต้อง. มรดกซึ่งเป็นสังหาริมทรัพย์ต้องเป็นไปตามภูมิลำเนาของเจ้ามรดก. ผู้จัดการมรดกมีฐานะเป็นตัวแทนทายาททุกคน จึงยกอายุความเสียสิทธิมาใช้ยันแก่ทายาทมิได้. ทายาทเข้าครอบครองมรดกภายใน 1 ปีแต่วันเจ้ามรดกตายและสงวนไว้เป็นของกลางร่วมกันโดยยังไม่ได้แบ่งปันกัน ย่อมฟ้องขอแบ่งเมื่อพ้นกำหนด 1 ปีได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่านายทีโอเตอร์ อามันด์สเกิดเจสามีโจทก์วายชนม์เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๔๗๘ มีทรัพย์ซึ่งเป็นสมรสอยู่รวม ๗๔๐๐ บาท ๘๘ สตางค์ ขอให้จำเลยซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกแบ่งให้โจทก์ในภาคภริยาและบุตร จำเลยให้การว่าผู้ตายเป็นชาติเดนมาร์ก โจทก์มิได้เป็นภริยาโดยชอบเพราะไม่มีการแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมายเดนมาร์ก จึงไม่มีสิทธิรับมรดก ศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์และบุตรได้รับส่วนแบ่งมรดกตามส่วน. ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่าโจทก์กับผู้วายชนม์เป็นสามีภริยากันโดยถูกต้องตามกฎหมาย เพราะได้แต่งงานกันในประเทศไทยและตามกฎหมายไทย มรดกรายนี้เป็นสังหาริมทรัพย์จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายภูมิลำเนาของเจ้ามรดก ผู้วายชนม์อยู่ในประเทศไทยตลอดมา แต่ได้ไปประเทศเดนมาร์กเพื่อรักษาโรคความดันแห่งโลหิตและถึงแก่กรรมที่ประเทศเดนมาร์ก แต่มีบุตรและภริยากับทรัพย์สมบัติเป็นอันมากอยู่ในประเทศทั้งได้เตรียมหีบบรรจุศพและอู่ฝังศพไว้ในประเทศไทย แสดงให้เห็นเจตนาว่าต้องการยึดถือเอาประเทศไทยเป็นถิ่นที่อยู่แหล่งสำคัญต้องถือว่าภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย ส่วนเรื่องอายุความนั้นปรากฏว่าเจ้ามรดกตายวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๔๗๘ ทายาทเข้าปกครองมรดกร่วมกันไว้เป็นส่วนกลางภายใน ๑ ปีตลอดมาโดยมิได้แบ่งกัน จำเลยเข้าจัดการมรดกวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๘๑ โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๔๘๒ ระหว่างที่ยังมิได้แบ่งกันนี้สิทธิของโจทก์ยังไม่ถูกทำลาย จึงฟ้องเรียกเมื่อพ้นกำหนด ๑ ปีได้ และในฐานที่จำเลยเข้าจัดการมรดกจะนับว่าเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของผู้จัดการไม่ได้ ต้องเป็นเพียงตัวแทนของทายาทเท่านั้น จึงยกอายุความมาใช้ยันแก่ทายาทไม่ได้ จึงพิพากษายืน

องค์คณะ

เหียน · ว.จ. นิติศาสตรไพศาล · ลัดพลีธรรมประคัลภ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/834/2485>